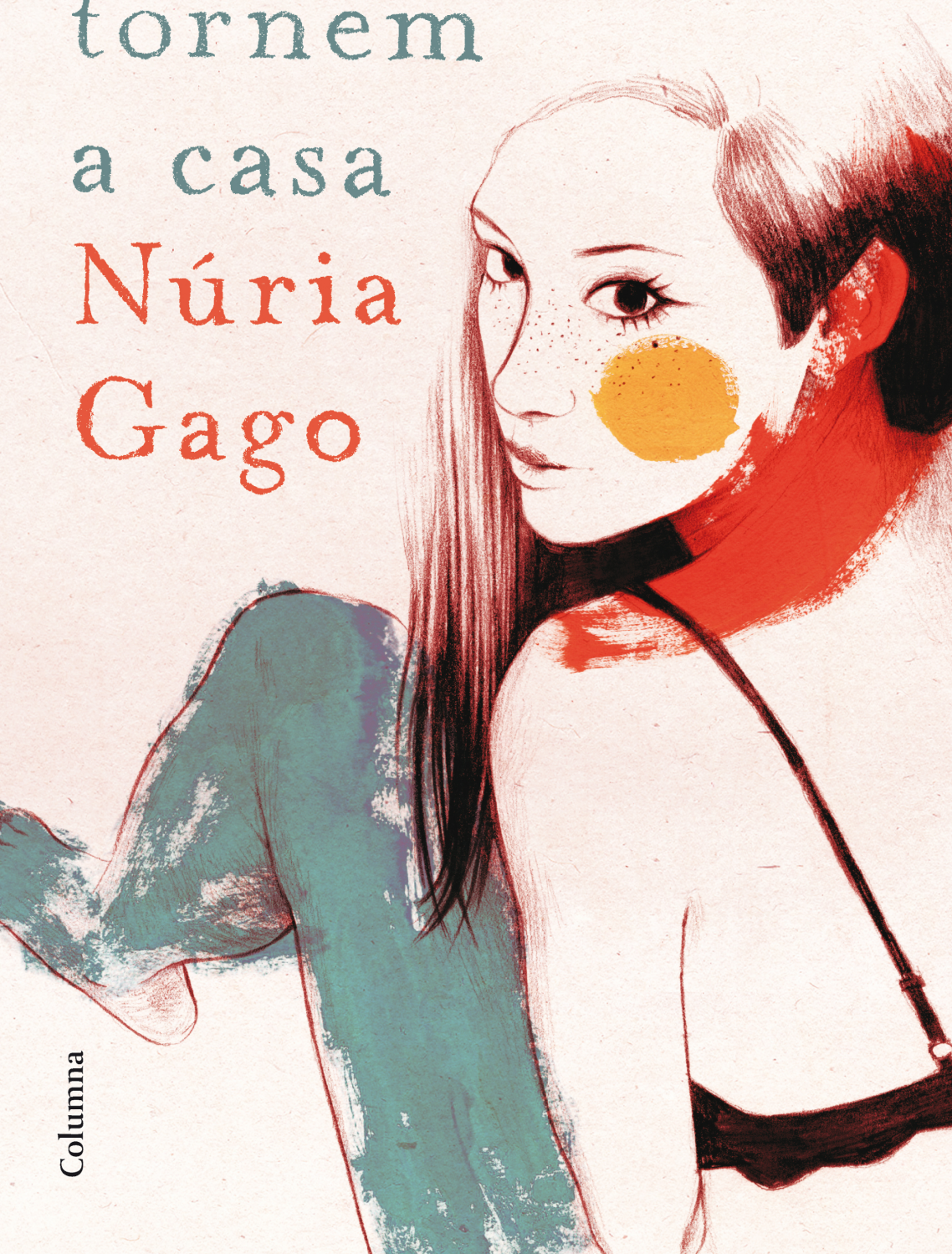

Quan
tornem
a casa
Núria
Gago

NÚRIA GAGO
QUAN TORNEM
A CASA

Traducció de Núria Parés Sellarès

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
TÍTOL ORIGINAL: *CUANDO VOLVAMOS A CASA*
PRIMERA EDICIÓ: ABRIL DEL 2015
© NÚRIA GAGO, 2015
© DE LA TRADUCCIÓ DEL CASTELLÀ: NÚRIA PARÉS SELLARÈS, 2015
© EDITORIAL PLANETA, S.A., 2015
AVINGUDA DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
CARRER PEDRO I PONS, 9-11, 11A PLANTA - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-1960-4
DIPÒSIT LEGAL: B. 5.768-2015
FOTOCOMPOSICIÓ: VÍCTOR IGUAL, S.L.
CARRER ARAGÓ, 390 - 08013 BARCELONA
IMPRÈS A: EGEDSA

www.columnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

Familiaritat

—**P**erdona, quan puguis, em poses un cafè sol i...
—...i un croissant de xocolata, com sempre, oi?

—Sí, sí, com sempre.

L'Álvaro somriu, li encanta aquesta mena de familiaritat; que algú sàpiga què li agrada menjar per esmorzar el conforta i el satisfà. Els ulls de l'Oceanne l'alegren, i la seva boca gran també. Però l'Álvaro no sap el nom d'aquells ulls ni d'aquella boca.

Des que va venir de Santiago per cobrir la plaça de professor de geografia, no té present que cap cambrer s'hagi recordat mai del seu esmorzar preferit.

La noia dels cabells vermells només fa tres mesos que treballa a la cafeteria, tot i que ell ja l'havia vist abans, en el mateix espai, però a l'altra banda de la barra, tal com està ell ara.

Creu que l'Oceanne estudia medicina, però s'equivoca. És veritat que hi va haver una època en què a la Paula li hauria agradat ser metgessa i salvar totes les mares del món, però l'Oceanne va estudiar periodisme i, com gairebé tot-hom, no troba feina del que ha estudiat. Per això, des de fa poc, treballa a la cafeteria de la facultat on havia passat tan-

tíssimes hores i dos cops per setmana estudia alemany amb en Manu, el seu millor amic, per ampliar horitzons i per allò de no sentir-se com amebes.

—Que aprofiti.

—Que tens el diari per aquí?

—Em sembla que el té en Manu, el veus? És aquell noi d'allà. Fa una bona estona que el mareja, segur que ja se l'ha llegit; agafa-l'hi i digue-li que el convido al segon tallat, ja veuràs com no es queixa.

—D'acord, però si tinc problemes, tu em defenses, eh?

—T'ho prometo.

En el fons, la Paula prefereix que la cuidin a ella, però l'Oceanne tot sovint li diu: «Tonta, cuidar tampoc està tan malament, ja m'entens, un dia per mi i un altre per tu».

L'Álvaro torna amb el diari i en Manu somriu des de la taula reclamant el tallat pactat. L'Oceanne compleix la seva part i l'hi porta.

—D'aquí a cinc minuts me'n vaig, que al final sempre arribo tard.

—Espera'm, va, que just ara acaba el meu torn i així hi anem junts.

—D'acord, però m'hauràs de recompensar...

—Esclar, home... i porta'm la tassa a la barra, sisplau.

—Hòstia! Estàs molt sergent, avui...

En el mateix moment que l'Oceanne es gira, en Manu li pica el cul, la Paula es mor de riure i l'Oceanne es fa l'ofesa ensenyant-li el dit del mig.

L'Álvaro els ha mirat de reüll. La noia dels cabells vermells torna a ser darrere la barra i, sense saber ben bé per què, l'Álvaro ja no es pot concentrar en el diari.

L'Oceanne xiuxiueja amb la Laura, l'altra cambrera; no entén gaire què diuen, però intueix que en Manu forma part de la conversa.

La noia sense nom mira cap al taulell per veure si falta algú per atendre, però es creua la mirada amb l'Álvaro, que

quan es veu descobert acota el cap bruscament cap al diari: «Cent cinquanta-set morts a les carreteres espanyoles des de principi d'any».

—Doncs sí que estem fotuts.

—Sí, és una llàstima, oi? —La Laura s'ha acostat cap a ell.

—Bé, me n'he d'anar; té.

—Deixa-ho, avui convida la casa.

—I això? Si que esteu generoses, avui!

—Una vegada a l'any...

—Vaja, doncs res... gràcies. Ah! I digue-li a la teva companya que gràcies per aconseguir-me el diari.

—De part teva.

—Com es diu?

—Océanne.

—Océanne? Que és francesa?

—No, marciàna...

—Ja, doncs envia un telegrama a Mart de part meva.

—Això està fet.

—Adéu, Océanne.

—Adéu... bon divendres.

La Paula i l'Oceanne

Tot caos hauria de tenir un ordre intern al qual poder recórrer quan et trobes totalment perdut, o simplement una raó de ser, un petit fet que et recordés que la teva vida és un puzle barrejat perquè algú, o alguna cosa, o tu mateix, vas decidir desfer la part que ja tenies muntada, per avorriment, perquè no t'agrada la silueta que s'endevina entre les ranures de les peces o perquè t'espanta acabar-lo abans d'hora.

Entre aquests pensaments navega l'Oceanne a dos quarts de nou del matí, lleugerament reconfortada per l'olor de cafè acabat de servir i pel bullici que l'acompanya cada dia a la cafeteria on treballa. Prepara dos *ristrettos* i els serveix amb un somriure ample, un somriure que s'activa una mica per inèrcia, més per les ganes de somriure que no per l'estat d'ànim real.

Oceanne no és el seu nom, però un dia el va sentir en una pel·lícula francesa i va voler dir-se així, de la mateixa manera que de petita havia desitjat tenir un nòvio africà, casar-s'hi i tenir un nen «cafèamblllet». Però això de l'africà no depenia només d'ella, en canvi això del nom sí, de manera que, per a qualsevol persona nova que coneixia, la Paula es convertia en l'Oceanne. Va decidir no dir-ne res a

certa gent del seu entorn; s'hauria sentit bastant ridícula demanant que no li diguessin mai més pel seu nom. Potser no hauria tingut cap problema, però en el fons se sentia una mica culpable; sentia que traïa els que un dia van decidir retratar-la amb aquella «paraula», i potser els altres n'haurien tret conclusions estranyes. I l'últim que volia era haver de donar explicacions, no ho suportava; ja havia passat prou temps justificant-se, explicant-se i disculpant-se, i no pensava tornar-ho a fer. La Paula se sentia molt culpable cada vegada que deia que «no» a alguna cosa, però sobretot la Paula tenia por, por de massa coses.

Si la Paula volia fer alguna cosa, la faria l'Oceanne, perquè la Paula era força ridícula amb els seus sentiments de culpabilitat, la seva tristesa sorgida del tot i del no-res, i la seva alegria sobtada. Però de tot això, el que més fot a l'Oceanne és que la Paula viu per al seu entorn, i havia arribat el moment de canviar-ho, encara que la petita Paula cridés des de dins i plorés i bramés...

I quan la Paula brama, no hi ha res a fer, només es pot esperar que es calmi, es cansi i s'adormi.

Els plors de la Paula

La Paula no sabia gran cosa sobre mentides, tot just tenia dotze anys. Enmig d'un remolí de viatges a hospitals durant mesos, de llits elèctrics a casa, de tubs al nas i a la boca de la seva mare, i davant de la por en els ulls del seu pare, la Paula va descobrir que la mort és molt més propera del que hauria de ser i que el seu rastre no és una ombra negra amb una dalla a la mà dreta. La seva ombra és l'olor de gel, de llunyania, i una mà molt petita (la seva) aferrada a una mà ja freda intentant retenir l'esperit que hi hauria hagut d'haver dins d'aquell cos estirat que és tan d'ella però que ja no és de ningú.

«Paula, la mare se n'ha anat». I de sobte, el plor, aquell plor que colpeja a la boca de l'estómac i que et fa créixer de cop, perquè t'acosta tant a l'horror que el teu cervell comença a pensar com el d'un adult, i amb dotze anys comences a pensar en el futur i en les seves mancances, tot i que hauries de pensar en el que et ve de gust per berenar.

Al menjador hi ha un noi amb un catàleg de taüts. La Paula es mira en els seus ulls i els del noi s'humitegen. És una feina massa dura per a algú vulnerable, d'això és del que ella està més segura.

De sobte, milions de visites, però no hi ha interfon i la

Paula baixa a obrir a totes les persones que arriben, i tot-hom es queda aterrit perquè no hi ha res que sembli ni una mica intel·ligent per poder-li dir a una nena. «Pobreta, t'has quedat sola». Aquesta és la frase que més es repeteix, i cada vegada que la Paula la sent, es posa a plorar. Li encantaria fer saber a crits al món, al cosmos, a l'univers... *que no està sola, que està perduda*.

Aquella nit no dorm a casa, perquè la vetlla és horrosa. Se'n va a dormir a casa d'una veïna, una nena de la seva classe. Passa corrent per davant de l'habitació on hi ha un cos igual que el de la seva mare, però que fa olor de gel, agafa els llibres i la motxilla i se'n va. Tanca la porta i llavors comença a respirar.

Arriba a casa de l'Eva, es banyen juntes i la Gloria, la mare de l'Eva, els prepara el sopar i després miren una pel·lícula de vídeo. I mentre la Paula observa els moviments de la Gloria, decideix que podria ser la seva mare. Intenta mirar-la amb uns altres ulls i busca en aquella dona un refugi femení que li ensenyi a posar-se un tàmpax i que l'acompanyi a comprar-se un vestit de núvia preciós quan l'africà aparegui...

La Gloria segur que respira el sentiment de possessió de la nena, però tot és molt recent, tot just fa quatre hores que *ella* se n'ha anat. Aquella nit, les nenes dormen juntes al llit de matrimoni.

Abans de ficar-se al llit, la Paula engega a la merda el seu àngel de la guarda. Ho ha fet massa malament. Des d'aquell precís instant, el substitueix la Lali, la seva mare.